

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.180/2018/5.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke
. Gáspár Mónika előadó bíró
. Csőke Andrea bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Nagy Gábor László Ügyvédi Iroda

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.093/2017/7. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Pécsi Törvényszék 37.P.20.890/2015/24. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezését megváltoztatja és a keresetet ebben a részében is elutasítja,

az elsőfokú ítéletnek a felperes által az alperes részére fizetendő elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 143.400 (száznegyvenháromezer-négyszáz) forint együttes másodfokú perköltséget és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az alperes le nem rótt kereseti illetékben való marasztalását mellőzi.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felek között 2007. május 16-án szabad felhasználású kölcsönszerződés jött létre 26.451,44 CHF összegű kölcsön folyósítására.
- [2] A kölcsönszerződés II.1.3. pontja - egyebek mellett - az alábbi szövegrészt is tartalmazta: „A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen szerződés szerinti kölcsön folyósításának időpontja, valamint az Adós fennálló tartozása tekintetében a Hitelező e célra szolgáló nyilvántartásait és az e nyilvántartásokkal összhangban lévő nyilatkozatait kell mértékadónak és hitelesnek tekinteni, a szerződő felek a kölcsön folyósítása időpontjának és a kölcsönszerződés alapján az Adós terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozása mértékének megállapítása tekintetében elfogadják a Hitelező e célra szolgáló nyilvántartásai tartalmát. Adós hozzájárul ahhoz, hogy a jelen okirat alapján az Adós mindenkori fennálló kölcsön- és járuléktartozását, esetleges végrehajtási eljárás megindítása esetén is, a Hitelező megbízására az előbbiek szerint közjegyző tanúsítsa. Az Adós ezúton visszavonhatatlanul hozzájárulását adja, hogy a Hitelező az általa a mindenkori tartozás ténye és annak összege vonatkozásában tett, közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával - a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény vonatkozó rendelkezései szerint - jelen kölcsönszerződés végrehajtási záradékkal való ellátását kérje a bíróságtól, amennyiben az Adós a jelen szerződés alapján folyósított kölcsönt esedékességekor nem fizeti meg, és ezáltal a Hitelező követelésének végrehajtás útján történ érvényesítésére kényszerül.”
- [3] A felek a kölcsön visszafizetésének biztosítására a felperes tulajdonát képező ... hrsz.-ú ingatlanra jelzálogjogot alapítottak. A jelzálogszerződés 7. pontja a zálogtárgy értékének csökkenése esetére kiegészítő biztosíték nyújtásáról, a 21. pont pedig a zálogszerződésre irányadó jogszabályokon kívül a felperes által megismert és elfogadott alperesi üzletszabályzatra, hirdetményre utalt.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes módosított keresetében a felek közti kölcsönszerződés II.1.3. pontjának fenti szövegrésze, valamint a zálogszerződés 7. és 21. pontjában foglalt kikötések érvénytelenségének, továbbá annak megállapítását kérte, hogy a részben érvénytelen kölcsön-,

illetve jelzálogszerződés nem jelent kötelezettséget a felekre. Keresete alapjául a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (2) bekezdését, valamint a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a), b) és j) pontjait jelölte meg.

[5] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felek között 2007. május 16-án létrejött szabad felhasználású kölcsönszerződés keresettel támadott II.1.3. pontjának szövegrésze érvénytelen, a kikötés a szerződés megkötésétől nem jelent kötelezettséget a felekre. Ezt meghaladóan - azaz a zálogszerződés rendelkezéseit támadó kereseti kérelmekre nézve - a keresetet elutasította.

[7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyta.

[8] A jogerős ítélet indokolása elsőként azt rögzítette, hogy az alperes megalapozatlanul érvelt a kereset érdemi elbírálásának akadályára a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és az egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. tv.) 37. § (1) bekezdése alapján. A módosított kereset kizárólag olyan szerződéses kikötéseket támadott, amelyek jellegükből fakadóan nem érintették az adós fizetési kötelezettségét, ezért semmisségük a teljesítés összegét nem befolyásolta, nem volt kizárt marasztalási kereset nélkül megállapítási igény előterjesztése.

[9] Érdemben kifejtette a másodfokú bíróság, hogy a felek a kölcsönszerződés II.1.1.2. pontjában a folyósítás feltételeként határozták meg az adós fizetési kötelezettségére egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat közjegyzői okiratba foglalását. Az így kiállított okirat volt az, ami végrehajtási záradékkal volt ellátható. A kölcsönszerződés II.1.3. pontja - ettől függetlenül - a jóhiszeműség és a tisztesség követelményével ellentétesen, indokolatlanul és egyoldalúan az adós hátrányára megállapított rendelkezés, amely az rPtk. 209. § (3) bekezdésében írt felhatalmazás alapján a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alá tartozik. Az rPtk. 207. § (1) bekezdésében foglalt értelmezési szabályra is tekintettel a kikötés kimerítette a Kormányrendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjában írtakat, mert kizárólagosan a fogyasztóval szerződő felet jogosította fel teljesítése szerződésszerűségének megállapítására. A szerződéses feltétel értelmében az alperes megkövetelte a szerződéskötést követően kiállítandó ténytanúsítvány tartalmi elismerését a fogyasztótól, a hitelező nyilvántartásai előzetes és általánosságban tett elfogadását, a felek konszenzusának látszatát keltve. Megállapítható volt az ítélőtábla álláspontja szerint a szerződéses feltétel tisztességtelensége a Kormányrendelet 1. § (1)

bekezdésének j) pontja szerint is, mivel a hitelező nyilvántartásának, illetve az alapján a közjegyzői tanúsítványnak közhiteles és aggálytalan tartalmú bizonyítékként tulajdonít bizonyító erőt. Mindennek eredményeként nemcsak végrehajtási perben, de minden olyan eljárásban közokirati tényként hivatkozhat a hitelező a saját nyilvántartásában szereplő adatra, ahol követelésének fennállása és összege tekintetében bizonyítás terheli. A támadott szerződéses feltétel következményeként a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 195. § (1) és (6) bekezdése szerint közokirati jelleggel bíró közjegyzői tanúsítvánnyal tanúsított adatok és tények valósága bizonyítást nyer, a fogyasztó kényszerül annak bizonyítására, hogy a közokiratba foglalt tény nem felel meg a valóságnak. A kikötés eredményeként a fogyasztóval szembeni igényérvényesítés során a bizonyítási kötelezettség és teher általános szabályai az rPp. 3. § (3) bekezdése, 164. § (1) bekezdése szerint nem érvényesülnek.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, illetve megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.
- [11] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet nem felel meg az rPp. 164. § (1) bekezdésének, sérti az rPtk. 209. § (6) bekezdését és a bírósági végrehajtásról 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. §-át. Utalt a DH2. tv. 37. §-ának sérelmére is.
- [12] Előadta, hogy a keresettel támadott kikötés a jogszabályoknak megfelelően lett megállapítva, a bizonyítási teher ok nélkül történt, a jogszabályi rendelkezésektől eltérő áthárítását nem eredményezi. Kifejtette a bizonyítás menetét az általános szabályok szerint a követelés érvényesítésére indított peres eljárásban, illetve végrehajtás megszüntetése, korlátozása iránti perekben [rPp. 164. § (1) bekezdés].
- [13] Álláspontja szerint a kölcsönszerződés a Vht. szerződéskötéskor hatályos 21. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeket tartalmazza. A kölcsönszerződés végrehajtási záradékolásának nem a ténytanúsítvány, hanem a kölcsönszerződés közokiratba foglalása és a szerződés felmondásával lejárttá tett követelés az alapja, amelyet a hitelezőnek a felmondásban kell összegszerűen megjelölnie. A Vht. 23/C. §-ából következően, felmondott kölcsönszerződés esetén a hitelező akkor is kérheti a közokirat ellátását végrehajtási záradékkal, ha az adós fennálló tartozását nem foglalja ténytanúsítványba. Ahhoz, hogy az alperes a tartozás teljes összegére kérhesse a záradékolást két feltétel szükséges: egyrészt a felperes szerződésszegése, másrészt a kölcsönszerződés felmondása. Mindennek hiányában kizárólag a már lejárt részletekre kérhető a közjegyzői okirat záradékolása, a tartozás még fennálló teljes összegére nem.
- [14] Megjegyezte, hogy a kölcsönszerződésnek az a rendelkezése,

miszerint a kölcsöntartozás meghatározásához az alperes nyilvántartásai az irányadóak, garanciális jelentőségűek az adósra nézve, helyzetét nem teszik terhesebbé. A kikötés csupán arra jogosítja az alperest, hogy közjegyző előtt a tartozásról nyilatkozzon. A közjegyzői ténytanúsítvány az alperesnek a tartozás mértékéről tett nyilatkozata. Az adós a perben vizsgált feltétellel a tanúsítási formát fogadta el, ugyanakkor az alperes által kimutatott követelést kifogásolhatja. Hangsúlyozta, hogy törvényi kötelezettsége az alperesnek az ügyfél tartozásának nyilvántartása, valamint az ügyfél értesítése.

- [15] Állította, hogy a vizsgált kikötés nem tartalmazza a felperes jogról való lemondását és nem értelmezhető a felperes részéről előre, még nem ismert összegű tartozásra tett elismerésként sem.
- [16] Utalt arra is, hogy a kikötés nem ad kizárólagos jogot az alperesnek a tartozás összegének meghatározására, a felperes jogai és lehetőségei egyidejű megvonásával.
- [17] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [18] A Kúria a jogerős ítéletet a rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az alábbiak szerint jogszabálysértőnek találta.
- [19] Előrebocsátja a Kúria, hogy a pénzügyi intézményeknek - az alábbiak szerint - jogszabályból fakadó kötelezettségük, hogy kölcsönszerződésből eredő követeléseiket nyilvántartsák, azokról a hatóságokat, illetve a hitelfelvevőket tájékoztassák.
- [20] A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvézetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 198/1996. (XII. 22.) Korm. rendelet, majd a 2001. január 1-jén az e rendelet helyébe lépett, azonos című 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai értelmében az alperesnek az ügyfeleivel, köztük a felperessel szemben fennálló követeléseiről folyamatos nyilvántartást kellett vezetnie. A nyilvántartásában szereplő adatokról a pénzügyi vállalkozás által a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete részére szolgáltatandó adatok köréről és az adatszolgáltatás módjáról szóló 52/2005. (XII. 28.) PM rendelet szabályai szerint negyedévente jelentést kellett tennie a Felügyelet részére. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 206. § (1) bekezdése pedig előírta, hogy folyamatos szerződések esetén legalább évente egy alkalommal, valamint a szerződés lejártakor egyértelmű, közérthető és teljes körű írásbeli kimutatást küldjön az ügyfeleinek. A kimutatást a Hpt. 206. § (2) bekezdése értelmében - az üzletszabályzat vagy szerződés eltérő rendelkezése hiányában - elfogadottnak kellett tekinteni, ha az ügyfél a kézbesítéstől számított 60 napon belül írásban nem emelt kifogást azzal, hogy mindezek a követelés érvényesíthetőségét nem érintik.

- [21] A perbeli jogvita eldöntése szempontjából ügydöntő jelentőségű volt, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződés II. Általános rész 1.3. pontjának azon kikötése, amely szerint a felperes mindenkor fizetési kötelezettségét illetően az alperes megbízására (saját nyilvántartása, könyvei alapján) készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadja el, az rPtk. 242. §-a szerinti joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak minősül-e. Tartozáselismerés esetén ugyanis a bizonyítási teher megfordul, és az adósnak kell bizonyítania, hogy az elismert tartozása nem áll fenn (BH1991.439.).
- [22] A fél nyilatkozatához - amint arról a Legfelsőbb Bíróság az EBH2000.309. szám alatt közzétett határozatában egyértelműen állást foglalt - a tartozáselismerés jogkövetkezményei akkor fűződhetnek, ha a tartozás elismerése magyarázatot nem igénylő módon, kifejezetten és félreérthetetlenül történik. Ennek az elvárásnak csak az olyan tartozáselismerő nyilatkozat felel meg, amelyet már fennálló, összegszerűen meghatározott követelés tekintetében tettek meg. A per tárgyát képező szerződéses rendelkezés viszont ilyenek nem tekinthető, e kikötés esetében ezért nem érvényesülnek a tartozáselismerés joghatásai.
- [23] A kereset tárgyát képező szerződéses kikötés nem volt a felperes részéről joglemondásként sem értékelhető. Az egyoldalú joglemondás fogalmi körébe ugyanis az a nyilatkozat vonható, amellyel a jogalany az őt kétségkívül megillető jogosultságról kifejezetten lemond. Az rPtk. 207. § (4) bekezdése értelmében az igényérvényesítésről vagy a vitatásról való lemondásnak félreérthetetlennek és határozottnak kell lennie, nincs helye a nyilatkozat kiterjesztő tartalmú értelmezésének (BH1993. 673.). Rámutat továbbá a Kúria, hogy polgári peres eljárásban a felek eljárási jogaira és kötelezettségeire - idetartozik a tényállítási és bizonyítási kötelezettségük, illetve lehetőségük is, amely peres státuszukból fakadóan a peres felek mindegyikét megilleti - az rPp. közjogi jellegű szabályai az irányadóak. Az rPp. kógens szabályait a felek szerződéses autonómiája nem törheti át.
- [24] Nem állít fel a keresettel támadott szerződéses kikötés a felek szerződésében olyan vélelmet sem, amelynek értelmében az alperes az igénye alapjául szolgáló, valamely egyébként bizonyítást igénylő tényt egy attól különböző, másik tény bekövetkezésével és igazolásával bizonyíthatná, és így képes lenne elhárítani bizonyítási kötelezettségét a bizonyítást igénylő, döntő tényre nézve. A kölcsönszerződés II/1.3. pontjának ilyen tartalom nem tulajdonítható.
- [25] Mindezekből következően, mivel a kölcsönszerződéses II/1.3. pontjának hivatkozott rendelkezése sem tartozáselismerést, sem joglemondást nem tartalmaz és nem minősíthető a fent kifejtettek szerinti vélelem hatásával bíró kikötésnek sem, a bizonyítási kötelezettség alakulását, a bizonyítási eljárás lefolytatását nem befolyásolja, a bizonyítási terhet nem fordítja meg.
- [26] Ez azt jelenti, hogy amennyiben az alperes a jelen szerződésből

eredő követelését a felperessel szemben peres úton kívánja érvényesíteni, a perben az rPp. 164. § (1) bekezdése értelmében őt terheli annak bizonyítása, hogy a szerződés milyen tartalommal jött létre, ennek alapján milyen összeget folyósított a felperes részére, a felperes mennyit teljesített, és ennek eredményeként mekkora a felperes fennálló tartozása. Az alperes erre vonatkozó tényállításai - maga a ténytanúsítvány is - nyilvánvalóan a saját nyilvántartásán alapulnak, vita esetén azonban perben az alperesnek be kell mutatnia a nyilvántartás elszámolási elveit, módszereit és adatait, számításait le kell vezetnie. Ha a felperes mindezeket követően is azt állítja, hogy az alperes elszámolása nem felel meg a szerződésben foglaltaknak, illetőleg a közölt számítás hibás, vagy arra hivatkozik, hogy részéről nagyobb összegű teljesítés történt, ellenbizonyítással élhet.

- [27] Amennyiben pedig a felperes azt állítja, hogy túlfizetése keletkezett és ebből eredően igényt érvényesít az alperessel szemben, az alperes nyilvántartásában szereplő - a jogvita eldöntése szempontjából releváns, bizonyításra szoruló - tényekkel kapcsolatban a bizonyítási szükséghelyzet jogintézménye bírósági gyakorlatban kimunkált elveinek alkalmazása merülhet fel.
- [28] A per tárgyává tett kikötés - az alábbiakra tekintettel - nem befolyásolja a kölcsönszerződésből eredő követelés kapcsán a végrehajtási záradék kiállításának feltételeit, tehát nem érinti a szerződő felek igényérvényesítési, illetve védekezési lehetőségeit, és nem hat ki a végrehajtási záradék alapján indult végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perekben a bizonyítási kötelezettség alakulására sem.
- [29] A Vht. felek közötti szerződéskötés idején hatályos 21. § (1) bekezdése, illetve a jelenleg hatályos 23/C. § (1) bekezdése értelmében végrehajtási záradékkal látható el a közjegyzői okirat, ha az tartalmazza a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást, a jogosult és a kötelezett nevét, a kötelezettségvállalás tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét, valamint a teljesítés módját és határidejét. Ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz a Vht. korábbi 21. § (2) bekezdése, illetve jelenlegi 23/C. § (2) bekezdése szerint az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.
- [30] E szabályok értelmében a közokiratba foglalt kölcsön- vagy lízingszerződés, illetve egyoldalú kötelezettségvállalás alapján az adós tartozásának már lejárt részleteire minden további feltétel nélkül, a szerződés felmondása esetén a teljes tartozás összegére pedig akkor van helye végrehajtási záradék kibocsátásának, ha a végrehajtást kérő az adós szerződésszegése miatt szintén közokiratba foglalt jognyilatkozattal felmondta a szerződést. Az, hogy ez utóbbi esetben a szerződésszegés valóban bekövetkezett-e és így az emiatt közölt felmondás jogszerű-e, a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelem elbírálása során érdemben nem vizsgálható, e vonatkozásban elengedő a végrehajtást kérő egyoldalú

nyilatkozata (BH1997.348., BH2002.491., Kúria Pfv.I.21.783/2016/5.).

- [31] Az adós szerződésszegésének, illetőleg a felmondásnak a tényét, valamint a végrehajtást kérő nyilvántartásai szerint fennálló tartozás aktuális összegét a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata alapján rögzítő, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Közjegyzői tv.) 111. §-ában szabályozott közjegyzői okirat nem ügyleti okirat, hanem jogi jelentőségű tényeket rögzítő ténytanúsító okirat (közjegyzői tanúsítvány). Az ilyen okirat kiállítását a végrehajtást kérő akkor is kérheti a közjegyzőtől, ha erről az adóssal kötött szerződésben előzetesen külön nem rendelkeztek, illetve az adós előzetesen nem nyilatkozott külön arról, hogy a végrehajtást kérő nyilvántartásában rögzített adatok a ténytanúsítvány kiállításának alapjául szolgálhatnak.
- [32] A közjegyzői ténytanúsítvány kiállítását és a végrehajtási záradék kibocsátását tehát a végrehajtást kérő e szerződéses kikötés hiányában is ugyanilyen módon és tartalommal kérhetné.
- [33] Ha a végrehajtási záradék kiállítására sor kerül, az adós a tartozását valóban csak az rPp. 369. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben vitathatja. Ez azonban a végrehajtási záradék és a közjegyzői tanúsítvány jogintézményére vonatkozó, a fentiekben ismertetett szabályokból következik. A peres felek között létrejött kölcsönszerződés e vonatkozásban sem biztosít több jogosultságot az alperes részére, illetve nem ró több kötelezettséget a felperes terhére, mint amelyek az irányadó jogszabályok alapján őket egyébként megilletnék, illetőleg terhelnék.
- [34] A bizonyítási teher pedig az rPp. 369. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben is az rPp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően alakul. A bizonyítási teher alakulása körében tehát a kölcsönszerződés II/1.3. pontjában foglaltak a felperes jogi helyzetét nem érintik, nem teszik azt hátrányosabbá. A szerződéses kikötés tisztességtelensége megállapításának az rPtk. 209. § (1) bekezdésében írt feltétele erre figyelemmel nem valósult meg, mivel az alperes a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit nem határozta meg a jóhiszeműség és tisztesség követelményeinek megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára. Az irányadó törvényi szabályozáshoz képest nem biztosított kedvezőtlenebb jogi helyzetet a fogyasztó számára.
- [35] A végrehajtás közjegyzői okirat záradékolása útján, tehát a peres út igénybevétele nélküli elrendelését lehetővé tevő szabályozás az Alkotmánybíróság 1423/B/2010.AB és 1245/B/2011.AB számú határozatai szerint nem alkotmányellenes, nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, és az Európai Unió Bírósága C-32/14. számú Erste Bank kontra **S.A.** ügyben hozott határozata szerint nem összeegyeztethetetlen a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: fogyasztói irányelv) fogyasztóvédelmi követelményeivel sem.

- [36] Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet alaptalanul, az rPtk. 209. §-ának, illetve a Kormányrendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjainak téves alkalmazásával állapította meg, hogy a perbeli kölcsönszerződés II/1.3. pontja a bizonyítási terhet a felperes terhére hátrányosan változtatta meg.
- [37] Megjegyzi a Kúria, hogy amennyiben a kölcsönszerződés vizsgált pontjának tartalma - a kifejtettektől eltérően - nem volna egyértelműen megállapítható, az rPtk. 207. § (2) bekezdésében foglalt értelmezési szabály alkalmazása válna szükségessé. Eszerint a vitás tartalmú általános szerződési feltétel - vagy fogyasztói szerződés - tartalmát a fogyasztó számára kedvezőbb értelmezés szerint kell megállapítani. Az alperes pedig maga is egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a keresettel támadott kikötés csupán arra jogosítja, hogy közjegyző előtt nyilatkozzon a tartozásról, a ténytanúsítvány az alperes nyilatkozata a tartozás mértékéről. A per tárgyává tett kikötésnek tehát az rPtk. 207. § (2) bekezdésére figyelemmel sem tulajdonítható olyan tartalom, amely kihatna a felek bizonyítási lehetőségeire, kötelezettségeire.
- [38] A Kormányrendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja a fogyasztói szerződés azon rendelkezését minősíti tisztességtelennek, amely kizárólagosan jogosítja fel a fogyasztóval szerződő felet annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e. A Kormányrendelet hivatkozott rendelkezésének mind a nyelvtani, mind a fogyasztói irányelv 3. cikk (3) bekezdése és Mellékletének 1. m) pontja figyelembevételével történő értelmezéséből következően, az a kikötés tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel arra, hogy maga állapítsa meg a saját teljesítése megfelelőségét. A keresettel támadott szerződéses rendelkezés azonban nem tartalmaz az alperest a megjelölt körben megillető egyoldalú jogosítványt, nem érinti (nem vonja el) a vele szerződő fél - a felperes - kötelmi jogát arra, hogy az alperes szolgáltatásának megfelelőségét megítélje és minősítse [rPtk. 283. §], ezért nem minősült tisztességtelennek a Kormányrendelet 1. § (1) bekezdésének b) pontja szerint. Az ügy tárgyát képező kikötés az előzőekben, a bizonyítás körében kifejtettek szerint nem volt kizárólagos jellegűnek tekinthető a felperes tartozásának összegét, illetve a kölcsönügylet egyéb lényeges adatát illetően sem [Kúria Pfv.I.21.783/2016/5.].
- [39] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a keresetet a felülvizsgálattal érintett részében is elutasította.
- [40] Rögzíti végül a Kúria, hogy a felülvizsgálati kérelem a jogszabálysértés alapjául megjelölt DH2 tv. 37. §-ával összefüggő indokokat - a jogszabálysértés szöveges körülírását - nem tartalmazta, ezért e körben a felülvizsgálati kérelem nem volt vizsgálható [rPp. 272. § (2) bekezdés, 1/2016. (II. 15.) PK vélemény, BH2015.307.].

Záró rész

- [41] Az eredményes felülvizsgálati kérelem alapján a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes köteles az alperes 118.000 Ft lerótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetékből, valamint a jogi képviseletével a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült munkadíjból álló perköltségének megfizetésre az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése szerint. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2), illetve 3. § (6) bekezdése alapján egyaránt jelentősen mérsékelte, figyelemmel arra, hogy az ügy bonyolultságára és az igen nagy számú, a perbelivel azonos, illetve hasonló tényállású ügyben az alperesi védekezés azonosságára figyelemmel azt eltúlzottnak találta. Az ügyvédi munkadíj az IM rendelet 4/A. § (2) bekezdése alapján az Áfát tartalmazza. A Kúria a felperes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illetékről az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 253. § (3) bekezdésének egyidejű alkalmazásával döntött a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13 § (1) bekezdése, 14. §-a alapján, az elsőfokú ítélet ügyvédi munkadíjra vonatkozó rendelkezését pedig - mivel az a megítélt összegben arányosnak minősült az alperesi jogi képviselő kifejtett ügyvédi tevékenységével - helybenhagyta.
- [42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

, 2018. szeptember 25.

. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke,. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró,
Dr. Csőke Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelél: